

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej **P.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenej V., K., proti povinnému **M.**, bývajúcemu v C., **o vymoženie 367,38 Eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 71 Er 212/2012, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo 6. decembra 2012, sp. zn. 19 CoE 159/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a**.

Povinnému náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená 8. marca 2012 podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 367,38 Eur s príslušenstvom na podklade exekučného titulu – rozhodcovského rozsudku, vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri R., so sídlom v B., zo 7. októbra 2011 sp. zn. I., ktorým bola žalovanému M. uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni P. istinu v sume 367,38 Eur príslušenstvom. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Prešov o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Prešov (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením z 9. júla 2012 č.k. 71 Er 212/2012-16 žiadosť súdneho exekútora JUDr. R. o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol, keď po preskúmaní rozhodcovského rozsudku, úverovej zmluvy a úverových zmluvných podmienok dospel k záveru, že sa prieči zákonu. Konštatoval, že pokiaľ oprávnená v návrhu na vykonanie exekúcie označila rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul, potom je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak k jej

uzavretiu nedošlo, nemohol daný spor prejednať rozhodcovský súd a následne ani vydať rozhodcovský rozsudok. V konaní nebola zo strany účastníkov doložená rozhodcovská zmluva vo forme osobitnej zmluvy, ako to ustanovuje § 4 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z.z.“). Z obsahu úverovej zmluvy a z pripojených Všeobecných obchodných podmienok nie je zrejmé, že by spĺňali náležitosti, požadované zákonom č. 244/2002 Z.z.; nevyplýva z nich, že by došlo k podpisu Všeobecných obchodných podmienok obidvoma sporovými stranami, čím by založili rozhodcovskú doložku. To odôvodňuje záver o neprijateľnosti tejto doložky, nakoľko neboli dodržané ustanovenia § 4 zákona č. 244/2002 Z.z., a teda nebola daná ani právomoc rozhodcovského súdu na konanie o nároku vyplývajúceho z úverovej zmluvy. Aplikujúc ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku preto súd žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove uznesením zo 6. decembra 2012 sp. zn. 19 CoE 159/2012 napadnuté uznesenie potvrdil. Dospel k záveru, že odvolanie oprávnenej smeruje proti vecne správne uzneseniu súdu prvého stupňa, ktoré treba potvrdiť (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Odvolací súd poukázal na rozdielnosť medzi formálnou a materiálnou právoplatnosťou rozhodnutia, pričom uviedol, že materiálna právoplatnosť rozhodnutia nie je bezvýnimčná a existujú výnimky, kedy sa na materiálnu právoplatnosť nemá prihliadať. Takýmto príkladom výnimky je ustanovenie § 40 zákona č. 244/2002 Z.z. o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Preto i ustanovenie § 35 zákona č. 244/2002 Z.z. v spojení s § 159 O.s.p. treba redukovať tak, že účinkami materiálnej právoplatnosti doručeného rozhodcovského rozsudku nie je viazaný súd, ktorý tento rozhodcovský rozsudok preskúmava na základe žaloby podľa § 40 citovaného zákona. V tomto duchu je potom potrebné vykladať aj ustanovenie § 45 tohto zákona, ktoré v sebe zakotvuje osobitný prieskumný inštitút – prieskumnú právomoc exekučného súdu. Preto exekučný súd nie je materiálnou právoplatnosťou rozhodnutia viazaný a môže ho preskúmavať z hľadísk vyjadrených v ustanovení § 45 zákona č. 244/2002 Z.z. Aj podľa názoru odvolacieho súdu má predmetná rozhodcovská doložka charakter nekalej podmienky, ktorá spôsobuje v právach a povinnostiach zmluvných strán značnú nerovnováhu v neprospech povinnej (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Takúto rozhodcovskú doložku je preto potrebné považovať za absolútne neplatnú. K námietke oprávnenej, že zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách jej ukladal povinnosť ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd uviedol, že táto

námietka je nedôvodná, nakoľko aj splnenie tejto povinnosti sa musí realizovať v medziach práva na ochranu spotrebiteľa. Správny je preto záver súdu prvého stupňa, že žiadosť súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie bolo potrebné zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku).

Na odvolanie oprávnenej Krajský súd v Prešove uznesením zo 6. decembra 2012 sp. zn. 19 CoE 159/2012 napadnuté uznesenie potvrdil ako vecne správne (§ 219 ods. 1 O.s.p.). V odôvodnení uviedol, že súd prvého stupňa postupoval správne, keď preskúmal žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul a ich súlad resp. rozpor so zákonom, pričom v súvislosti s týmto preskúmaním správne konštatoval, že žiadosti o udelenie poverenia nemožno vyhovieť. K otázke preskúmania rozhodcovského rozsudku po formálnej a materiálnej stránke uviedol, že rozhodcovský rozsudok síce nadobúda účinky rozsudku súdu, ale zákonodarca upravil postup, ako zabrániť, aby sa plnenie priznané arbitrom nevymohlo, ak okrem iného odporuje zákonu alebo dobrým mravom. Poznamenal, že účinky materiálnej právoplatnosti rozhodcovského rozsudku v zmysle § 35 zákona o rozhodcovskom konaní je potrebné na účely § 45 zákona o rozhodcovskom konaní vylúčiť vo vzťahu k exekučnému súdu. Exekučný súd je teda pri postupe podľa § 45 zákona o rozhodcovskom konaní oprávnený hľadiť na rozhodcovský rozsudok tak, akoby materiálne právoplatný nebol, teda nie je ním viazaný v zmysle § 159 O.s.p. a môže ho preskúmať z hľadísk vyjadrených v § 45 zákona o rozhodcovskom konaní, aj čo do jeho materiálnej právoplatnosti. Pokiaľ sa týka právneho posúdenia rozhodcovskej doložky dojednanej v zmluve uzavretej medzi povinnou a právny predchodcom oprávnenej, odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že výkon práv a povinností z rozhodcovskej doložky odporuje dobrým mravom. Obmedzenie možnosti spotrebiteľa brániť si svoje práva pred nezávislým súdom, spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Ide o podmienku, ktorú aj odvolací súd s poukazom na ustanovenie § 53 ods. 1 OZ, považoval za neprijateľnú, a preto neplatnú. Vo vzťahu k odvolacej námietke oprávnenej, že osobitný zákon – zák. č. 483/2001 Z.z. jej ukladal povinnosť ponúknuť klientom neodvolateľný návrh na uzavretie rozhodcovskej zmluvy, odvolací súd konštatoval, že aj táto odvolacia námietka je nedôvodná, pretože aj splnenie tejto povinnosti sa musí realizovať v medziach práva na ochranu spotrebiteľa.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu i uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania vyvodzovala z § 237 písm. a/, d/, e/, f/ O.s.p. a jeho dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. Poukázala na to, že je neprijateľné, aby súd poprel prípustnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pretože nebol podaný návrh na začatie konania o jeho zrušenie, hoci podľa zákona bol potrebný a taktiež boli splnené všetky podmienky pre právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku. Exekučný súd podľa názoru dovolateľky nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, rozhodcovské konanie, ani zmluvu, na základe ktorej bol vydaný. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci „res iudicata“. Ďalej poukázala na to, že ak by si exekučný súd uzurpoval právomoc v rámci exekučného konania vstupovať do už ukončeného nachádzacieho konania, prestala by mať zmysel úprava možnosti domáhať sa zrušenia rozhodcovského rozsudku. Exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok, súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu nie je vecne príslušný vo veci konať či už ako súd vyššej inštalácie, kasačný súd alebo súd konajúci o opravnom prostriedku, ale práve a len ako tzv. exekučný súd. Konaním súdu jej bolo odňaté právo domáhať sa svojho práva na uspokojenie svojej pohľadávky v exekučnom konaní, pretože súd vyslovil bez zákonného dôvodu právoplatné a vykonateľné rozhodnutie vydané v súlade so zákonom za nevykonateľné. Namietala, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice 93/13 EHS nie je správny. Dovolateľka ďalej tvrdila, že konanie súdu je postihnuté vadou podľa § 237 písm. f/ O.s.p., ktorej sa súd dopustil tým, že jej neumožnil podať kvalifikované odvolanie proti uzneseniu prvostupňového súdu v dôsledku nedostatočného odôvodnenia jeho rozhodnutia a odvolací súd sa nezaoberal odvolacími dôvodmi oprávnenej, ktoré v podanom odvolaní uviedla. Poznamenala, že exekučný súd v exekučnom konaní nie je oprávnený ex offo skúmať povahu rozhodcovskej doložky vzhľadom na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku a prípustnosť dovolania vyvodzovala tiež z ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená zastúpená v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a

ods. 3 O.s.p.) skúmal, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je prípustné dovolanie, sú vymenované v § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. Uznesenie odvolacieho súdu, ktoré napadla oprávnená dovoláním, nemá znaky žiadneho z vyššie uvedených uznesení. Dovolanie oprávnenej preto podľa ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O.s.p. prípustné nie je.

Prípustnosť dovolania oprávnenej by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. Oprávnená procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O.s.p. netvrdila a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo, preto prípustnosť jej dovolania z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávnenej, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jej dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých tá istá oprávnená vystupovala v procesnom postavení dovolateľky. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 35/2013, zo 4. apríla 2013 sp. zn. 3 Cdo 224/2012, 27. júna 2013 sp. zn. 3 Cdo 237/2012, 30. septembra 2013 sp. zn. 4 Cdo 66/2013, 25. júna 2013 sp. zn. 4 ECdo 18/2013, 30. septembra 2013 sp. zn. 4 ECdo 215/2013, 27. februára 2013 sp. zn. 5 Cdo 25/2013, 24. októbra 2013 sp. zn. 5 ECdo 4/2013, 9. októbra 2013 sp. zn. 6 Cdo 4/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. S prihliadnutím na požiadavku procesnej ekonomiky preto najvyšší súd na odôvodnenia týchto rozhodnutí v podrobnostiach poukazuje s tým, že sa s nimi v plnom rozsahu stotožňuje aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O.s.p.) je daná iba, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov

v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (por. § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Prekážku rozsúdenej veci (§ 237 písm. d/ O.s.p.) pre exekučné konanie netvorí rozhodcovský rozsudok vydaný v rozhodcovskom konaní, lebo rozhodcovské konanie nemá charakter exekučného konania.

Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. dopadá len na tie prípady, v ktorých súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný žiadny návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu (oprávnená ale podala návrh na vykonanie exekúcie).

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie sa oprávnenej neodopiera právo na výkon rozhodnutia.

Pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor so spotrebiteľom prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávnenej). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námietka dovolateľky týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov rovnako nie je dôvodná.

K týmto záverom dospel najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná

rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

K námietke oprávnenej, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice nie je správny, Najvyšší súd Slovenskej republiky uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z.z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Prípustnosť dovolania v tejto veci nie je možné odvodzovať od ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p. (ako sa dovolateľka domnieva), pretože podľa uvedeného zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolanie smeruje proti uzneseniu krajského súdu, nie proti rozsudku a teda nie je možné v danej veci aplikovať ustanovenia § 238 ods. 3 O.s.p.

V súvislosti s námietkou dovolateľky, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľkou, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O.s.p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O.s.p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávnenej podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd nepriznal povinnému náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 19. februára 2014

JUDr. Eva S a k á l o v á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Lenka Pošová